

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט איל באומגרט

המבקש

מור עזרא
ע"י עו"ד פלג

נגד

המשיבים

1. סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ
2. סאן ספארק מחשבים 2004 בע"מ
3. דני אוריק
ע"י עוה"ד יגאל יופה, מיכאל חניצ'ין ודפנה גבע

1
2

פסק דין

3
4
5

1. לפניי בקשה לאישור תובענה ייצוגית (להלן: "בקשת האישור").

6

תמצית טענות המבקשת:

7
8
9
10
11
12
13

2. במוקד בקשת האישור, טענת המבקשת לפיה, המשיבות 1 ו-2 (להלן: "המשיבות"), שהן תאגידיים מסחריים בתחום קורסים, חוגים לילדים ומבוגרים בענף המחשב והטכנולוגיה, שלחו לה הודעת פרסומת, בלא שנתנה הסכמתה מראש. בכך, לטענת המבקשת, הפרו המשיבות את הוראות סעיפים לסעיפים 30 ו-30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק התקשורת"). עוד טוענת המבקשת, שהמשיבות הפרו את הוראות סעיפים (1)2 ו- (9)2 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות").

14
15
16

המשיב 3, לטענת המבקשת, הוא בעל מניות יחיד ונושא משרה יחיד במשיבות. לשיטת המבקשת, המשיב 3 נושא באחריות, בין היתר, מכוח הוראות סעיף 30א(ח) לחוק התקשורת.

17

18

שלושת המשיבות תקראנה "כל המשיבות".

19

20

3. זאת ועוד, לטענת המבקשת, כל המשיבות הפרו את חוק הגנת הפרטיות בכך שאספו מידע

21

פרטי אודותיה והשתמשו בפרטיה האישיים למטרה שלא לשמה נמסרו.

22

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 4. באשר לקיומה של קבוצה, טוענת המבקשת, שמאחר והוכיחה את עילתה האישית, עובר
2 הנטל לכתפי כל המשיבות להוכיח קיומן של הסכמות מראש ובכתב מצד כל מי שקיבל מכל
3 המשיבות דבר פרסומת. לטענת המבקשת, מידע זה מצוי כל כולו בידי כל המשיבות.
4

5 לעניין גודל הקבוצה, טוענת המבקשת שאין היא יכולה להעריך את גודלה, אך סבורה
6 שנוכח נוסח דבר הפרסומת, זה מופץ בכל רחבי הארץ. המשיבה מדגישה, שבשלב זה אין
7 היא נדרשת לכמת ולהעריך את הנזק באופן מדויק ודי שתצביע על נזק לכאורי לה
8 ולקבוצה.
9

10 5. לסיום, טוענת המבקשת, שתובענה ייצוגית זו הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת
11 והיא ובא כוחה מתאימים לייצג אותה ואת הקבוצה. כמו כן, מציינת המבקשת שהתובענה
12 מעלה שאלות מהותיות של עובדה ומשפט.
13

תמצית תשובת כל המשיבות:

14
15 6. בתמצית, המשיבה 1 מאשרת, כי שלחה את דבר הפרסומת למבקשת. עם זאת, נטען על ידי
16 המשיבה 1, כי דבר הפרסומת נשלח למבקשת כתוצאה מטעות אנוש. לטענת המשיבה 1,
17 מתעניין פוטנציאלי, אשר נתן הסכמתו לקבלת פרסומת, מסר את פרטיו. אולם, עקב טעות
18 הקלדה של ספרה אחת נשלח דבר הפרסומת למבקשת. המשיבה 1 מדגישה, כי מספרי
19 הטלפון של המבקשת ושל המתעניין הפוטנציאלי הם זהים למעט ספרה אחת.
20

21 המשיבה 1 מוסיפה, כי פעילותה בתחום החוגים והדרכות לילדים מגיל 9 ואילך בתחום
22 המחשבים והסייבר מוגבלת לערים רחובות, ראשלי"צ, יבנה ואשדוד. בעוד שמקום מגורי
23 המבקשת הוא בצפון. כלומר, לא היה לה כל עניין לשלוח דבר פרסומת למבקשת.
24

25 בכל הנוגע למשיבה 2, נטען, כי תחום פעילותה הוא מתן קורסים והדרכות מחשבים
26 למוסדות ומבוגרים, ואין למשיבה 2 כל קשר לדבר הפרסומת שנשלח למבקשת.
27

28 באשר למשיב 3, נטען כי הוא צורף להליך כמנוף להפעלת לחץ ואין בינו ובין המבקשת כל
29 יריבות משפטית.
30

31 7. המשיבה 1 מוסיפה, כי פעילותה היא באישור מנהל החינוך, באופן שנציגיה מגיעים לבית
32 הספר ואלה שמתעניינים ממלאים את פרטיהם בטופס מקוון, במסגרתו אלה המעוניינים
33 מאשרים קבלת תוכן שיווקי.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 8. עוד טוענת המשיבה 1, כי מעולם לא רכשה מאגר תפוצה ולא עשתה שימוש בכזה והיא לא
2 פונה ביוזמתה ללקוחות פוטנציאליים.
3
- 4 9. בכל הנוגע למשלוח דבר הפרסומת למבקשת, הסבירה המשיבה 1, כי נציגיה פעלו בעיר
5 רחובות. כתוצאה מאותה פעילות, קטיף בשם ר' או הוריו: ד ו- מ', הזינו, בין היתר, שני
6 מספרי טלפון. אולם, בהזנה הוקלד מספר הטלפון של ד' בשינוי ספרה אחת באופן שבטעות
7 הוקלד מספר הטלפון של המבקשת. ניסיונות נציג המשיבה 1 ליצור קשר טלפוני, באמצעות
8 מספר הטלפון שהוזן, לא צלחו. משכך, ביום 3.2.22 התקשר נציג המשיבה 1 לטלפון של ר'
9 על מנת לאמת את מספר הטלפון של ד' (אביו של ר'). באותה שיחה התברר לנציג המבקשת
10 שמספר הטלפון שהוזן שגוי. בחינה מעלה שההבדל בין שני מספרי הטלפון הוא של ספרה
11 אחת.
12
- 13 עקב טעות ההקלדה נשלח דבר הפרסומת לטלפון של המבקשת.
14
- 15 10. על כן, טוענת המשיבה 1, שאין קבוצה מאחורי המבקשת, שכן עסקינן בהודעה אחת בלבד
16 אשר נשלחה בשוגג. משכך, לא מתקיימים התנאים לקיומה של תובענה ייצוגית. כלומר,
17 לשיטת המשיבה 1, לא מתקיימות במקרה דנן שאלות מהותיות משותפות של עובדה
18 ומשפט, שכן דבר הפרסומת נשלח למבקשת בשגגה, עקב טעות הקלדה, בעוד שהמבקשת
19 טוענת לקיום קבוצה אליה נשלחים דברי פרסומת כעניין של מדיניות, מבלי שאלה נתנו
20 מראש את הסכמתם בהתאם להוראות חוק התקשורת.
21
- 22 11. בכל הנוגע למשיבים 2 ו-3 נטען, כי אין בינם ובין המבקשת כל יריבות משפטית. לטענת
23 המשיבה 2, הקשר היחיד בינה ובין המשיבה 1 הוא בעל מניות משותף. באשר למשיב 3,
24 נטען בעניינו שלא הוכחו התנאים המצדיקים את הרמת מסך ההתאגדות.
25
- 26 12. כמו כן, טוענות כל המשיבות, כי המבקשת אינה תמת לב ומשכך, אינה יכולה לייצג את
27 הקבוצה, ככל שיש כזו. בסוגיה זו מפנות כל המשיבות לכך שדבר הפרסומת נשלח ביום
28 10.7.22 בעוד שבקשת האישור הוגשה ביום 12.7.22, כלומר תוך יומיים. לטענת כל
29 המשיבות, אצה למבקשת דרכה להגשת בקשת האישור מבלי לקיים בירור עובדתי באם יש
30 יסוד לבקשת האישור.
31
32
33

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

תמצית תגובת המבקשת:

- 1
2 13. המבקשת חוזרת על טענותיה בבקשת האישור והוסיפה, כי בקשת האישור מתמקדת באופן
3 בו כל המשיבים מפרסמים עצמם בעיקר לקטינים.
4
5 עוד טוענת המבקשת, שכל המשיבות או מי מהן לא צירפו את הסכמתו המפורשות של בעל
6 הטלפון "הנכון" לקבלת דבר הפרסומת. באשר לראיות שצירפו כל המשיבות בתמיכה
7 לטענת הטעות, טוענת המבקשת "שקשה להשתחרר מהרושם החריג כי יוצרו במכוון
8 לצרכי הליך זה". המבקשת אף מוסיפה שטענות המשיבה 1 בדבר הקטין ר' וטעות ההקלדה
9 הן "סיפור מופרך".
10
11 המבקשת מוסיפה, כי כל המשיבות לא מכחישות שדבר הפרסומת לא כלל דרך להסרתו
12 באופן שדבר הפרסומת התקבל. בכך, לטענת המבקשת, הפרו כל המשיבות את הוראות
13 סעיף 30א(ד)(1) לחוק התקשורת.
14
15 14. בכל הנוגע לטענת העדר היריבות בין המבקשת ובין המשיבה 2 אשר טוענת, כי עיסוקה
16 אספקת שירותי IT למפעלים וקורסים למוסדות ומבוגרים, מפנה המשיבה לת"ק 5220-
17 03-21 אלברטון נ' סאן ספארק מחשבים 2004 בע"מ (נבו, 26.8.2021). באותו הליך נתבעה
18 המשיבה בקשר לקורסים אשר נטען שמסופקים על ידי המשיבה 1. עיון מעלה שהמשיבה
19 2 לא כפרה בחבותה ולא הפנתה את האשם למשיבה 1. כלומר, לטענת המבקשת, המשיבה
20 2 והמצאהיר מטעמה שיקרו בהליך מושא החלטה זו.
21
22 15. בכל הנוגע למשלוח דבר הפרסומת למבקשת עקב טעות, טוענת המבקשת, שלא הוכח
23 שהקטין ר' הוא זה שמסר את מספרי הטלפון של הוריו "ואין כל מניעה שהמשיבים קיבלו
24 את פרטי המבקשת מבסיס נתונים כלשהו כפי שנטען בבקשה לאישור".
25
26 נוסף על כך, טוענת המבקשת, שכל המשיבות לא הראו את הסכמת כל חברי הקבוצה
27 לקבלת פרסומות והשאלה כיצד קיבלו כל המשיבות את פרטי המבקשת, צריכה להתברר
28 בהליך העיקרי ולא במסגרת בקשת האישור.
29
30 16. זאת ועוד, לטענת המבקשת, גם אם ר' מסר את פרטי הוריו שאין אדם מוסמך ליתן
31 הסכמת אחר לקבל דבר פרסומת, קל וחומר כאשר עסקינן בקטין. המבקשת מוסיפה
32 וטוענת שפעילות כל המשיבות בבתי הספר נוגדת את הוראות סעיפים 2, 3 ו-4 לחוק איסור

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פעילות מסחרית במוסדות חינוך, התשס"ח – 2007. מכאן שגם אם ניתנה הסכמת הקטין
2 אין בכך הסכמה.
3
4 17. נוסף על כך, טוענת המבקשת, שמנוסח הודעת הפרסומת ניתן ללמוד על מדיניות מפרה של
5 כל המשיבות ומכאן שקיומה של קבוצה הוכח. ויודגש, לטענת המבקשת, הנטל להוכיח לא
6 רק את קיומה של הטעות הנקודתית אלא גם את העדר הקבוצה מוטל על כל המשיבות.
7
8 18. בהסכמת כל המשיבות צירפה המבקשת מסמכים מת"ק 272-12-18 שוורץ נ' סאן ספארק
9 ומת"ק 36936-12-20 ימרה נ' סאן ספארק מרכז הידע בע"מ. מאותן תביעות, לטענת
10 המבקשת, ניתן ללמוד על כך שכל המשיבות שלחו דברי פרסומת בניגוד לדין.
11
12 הצדדים ויתרו על חקירת המצהירים ופנו לסכם טענותיהם.
13

סיכום טענות המבקשת:

- 14
15 19. המבקשת חזרה על טענותיה בבקשת האישור ובתגובה לתשובת כל המשיבות. משכך, בפרק
16 זה יועלו רק הדגשים וחידושים שציינה המבקשת.
17
18 20. המבקשת מציינת שכל המשיבות לא חולקות על כך שההודעה שקיבלה מהווה דבר פרסומת
19 וזו נשלחה בתפוצה רחבה. עוד הדגישה המבקשת, את הפגמים הצורניים בדבר הפרסומת
20 אשר לשיטתה, לא כללו כראוי את פרטי שולחיה, דרכי הסרה כנדרש בחוק התקשורת
21 ושימוש בשפה זרה.
22
23 21. בכל הנוגע לטענת הטעות הנקודתית – טוענת המבקשת, שכל המשיבות כשלו בהוכחת
24 טענתן וגם אם היו מוכיחות אותה, אין בכך כדי לסייע להן. לטענת המבקשת, היה על כל
25 המשיבות לצרף את הסכמת בעל מספר הטלפון "הנכון" לקבלת דבר הפרסומת. בסוגיה זו
26 מפנה המבקשת להלכה לפיה בעל דין לא ימנע מהבאת ראיה שיש בה כדי לסייע לו.
27
28 עוד טוענת המבקשת, כי המשיב 3, בסעיף 10 לתצהירו מעלה טענות עובדתיות חלופיות,
29 שעה שהוא מצהיר שהקטין ר' או הוריו הזינו מספר טלפון שגוי לטופס מקוון.
30
31 כמו כן, טוענת המבקשת, שהיה על כל המשיבות להציג מדגם של הסכמות שלטענתן קיבלו,
32 למשלוח דברי פרסומת. משנמנעו כל המשיבות לעשות כן, המסקנה המתבקשת היא שהן
33 פועלות בניגוד לדין. עוד טוענת המבקשת, שהוכיחה קיומה של קבוצה באמצעות צירוף

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 התובענות שהוגשו לבתי משפט לתביעות קטנות, מהן עולה שכל המשיבות שלחו לתובעים
2 שם דברי פרסומת מבלי שאלה נתנו את הסכמתם בהתאם לדין.
3
4 22. בכל הנוגע לתצהיר המשיב 3, טוענת המשיבה, כי הנטען בסעיפים 9 – 11, 34 ו-37, אינו
5 בידיעתו האישית של המצהיר. נוסף על כך טוענת המבקשת, כי מאחר והמשיב 3 הוא בעל
6 דין, הוא נדרש מכוח סעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א – 1971 (להלן:
7 "פקודת הראיות") לראיית סיוע.
8

סיכומי כל המשיבות:

9
10 23. אף כל המשיבות שבו על טענותיהן בתשובה לבקשת האישור, משכך, בפרק זה תועלנה
11 טענות כל המשיבות ככל שיש בהם חידוד או חידוש.
12

13 24. המשיבה 1 הדגישה, כי המתעניין הפוטנציאלי הוא זה שהקליד באופן שגוי, לטופס המקוון,
14 את מספר הטלפון של המבקשת (טעות של ספרה אחת) ונציג המבקשת, אשר גילה את
15 הטעות בשיחת הטלפון עם הקטין ר', לא תיקן את מספר הטלפון בעמודה הנכונה. משכך,
16 דבר הפרסומת נשלח למספר השגוי שהסתבר שהוא של המבקשת.
17

דיון והכרעה:

התנאים לקבלת בקשת אישור:

18
19
20 25. סעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו 2006 קובע (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"),
21 קובע שמי שרשאי להגיש תובענה ייצוגית הוא:
22

23 "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של
24 עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה
25 קבוצה";
26

27 דהיינו, על המבקש להיות בעל עילת תביעה אישית. ראו לדוגמה: עע"מ 6889/19 אבנר נ'
28 מדינת ישראל (נבו, 24.5.2020) (להלן: "עניין אבנר").
29

30 26. סעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את התנאים לאישור בקשת אישור. כך נקבע בסעיף
31 8 לחוק תובענות ייצוגיות:
32

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 "א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:
- 2 (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי
- 3 הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- 4 (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
- 5 (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת;
- 6 הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- 7 (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב."
- 8
- 9 ויודגש, התנאים המנויים בסעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות הם תנאים מצטברים. ראו
- 10 ענין אבנר.
- 11
- 12 עוד על קיומם של תנאים מצטברים לשם קבלת בקשת אישור ראו רע"א 9617/17 בנק
- 13 דיסקונט נ' לפינר (נבו, 28.10.2018), שם נקבע כך:
- 14
- 15 "התנאים המצטברים לאישור תובענה כייצוגית פזורים על פני מספר סעיפים בחוק
- 16 תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: חוק תובענות ייצוגיות). בתמצית ניתן לומר כי
- 17 על מנת שתובענה תאושר כייצוגית נדרש כי עילתה תהא מנויה בתוספת השנייה לחוק
- 18 תובענות ייצוגיות (סעיף 3(א) לחוק); כי ייקבע שהיא מעוררת שאלות מהותיות של עובדה
- 19 או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; כי יש אפשרות סבירה שהשאלות הללו יוכרעו
- 20 לטובת הקבוצה המיוצגת (סעיף 8(א)(1) לחוק); וכי המכשיר הייצוגי הוא הדרך היעילה
- 21 וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין (סעיף 8(א)(2) לחוק) – בהכללה מסוימת,
- 22 ניתן לומר כי אלה התנאים המהותיים לאישור ניהול הליך ייצוגי. לצד האמור, נקבעו
- 23 תנאים נוספים לעניין הייצוג, שאין להמעיט מחשיבותם, שלפיהם נדרש להראות שקיים
- 24 יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל על ידי התובע המייצג ובא
- 25 הכוח המייצג בדרך הולמת ובתום לב (סעיפים 8(א)(3)-(4) לחוק). תנאי נוסף הוא קיומה
- 26 של עילת תביעה אישית לתובע המייצג (סעיף 4(א)(1) לחוק); ואולם מקום שבו כל
- 27 התנאים לאישור התובענה כייצוגית מתקיימים פרט לתנאי זה, ניתן להורות על החלפת
- 28 התובע המייצג באחר בעל עילה אישית (סעיף 8(ג)(2) לחוק) (לדיון בתנאים לאישור
- 29 תובענה כייצוגית ראו: ע"א 8037/06 ברזילי נ' פריניר (הדס 1987) בע"מ, [פורסם
- 30 בנבו] פסקה 24 (4.9.2014) (להלן: עניין פריניר); רע"א 2128/09 הפניקס חברה לביטוח
- 31 בע"מ נ' עמוסי, [פורסם בנבו] פסקה 9 (5.7.2012) (להלן: עניין עמוסי); אלון קלמנט

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 "קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006" הפרקליט מט(1)
2 131, 139-152 (2006))."
3

4 כלומר, בין היתר, מגיש בקשת האישור נדרש לעילת תביעה אישית המעוררת שאלות
5 מהותיות בעובדה ובמשפט לכל חברי הקבוצה.
6

גדר המחלוקת:

7
8 27. אין מחלוקת אמתית על כך שהמסרון שנשלח למבקשת מהווה דבר פרסומי. כך גם
9 מוסכם, שהמבקשת לא נתנה הסכמתה לקבלת דברי פרסומי מכל המשיבות או מי מהן.
10 משכך, למבקשת עילת תביעת אישית. אך בכך לא סגי.
11

12 28. זיקוק של טענות הצדדים מעלה כי אלו הן המחלוקות העיקריות:
13

- 14 א. האם הוכח קיומה של קבוצה ועל מי הנטל להוכיח קיומה של קבוצה?
15 ב. האם דבר הפרסומי נשלח בטעות ועל מי נטל ההוכחה להוכיח את הטעות?
16

קבוצה:

17
18 29. השלב הדיוני להוכחת קיומה של קבוצה הוא שלב בקשת האישור. ראו לענין זה ע"א
19 2112/17 גרסט נ' נטוויז'ן (נבו, 2.9.2018) (להלן: "עניין גרסט"). כך נקבע בעניין גרסט:
20

21 "לעומת זאת, קיומה של קבוצה, גודלה והתאמתה, להליך ייצוגי, הן שאלות שעליהן
22 להתברר עד תומן בשלב הבקשה לאישור התובענה. ככלל, אין להותיר שאלות אלו פתוחות
23 לדיון בהמשך ההליך: בהקשר זה, מה שלא הוכח בשלב הבקשה לאישור, אינו צפוי,
24 ככלל, להתברר בדיון לגופו של עניין"
25

26 30. על נטל ההוכחה, להוכיח קיומה של קבוצה נקבע כך בעניין גרסט:
27

28 "הנטל הבסיסי המוטל על המבקש, מעבר להוכחת עילת התביעה האישית שלו, הוא
29 אפוא להוכיח כי קיימת קבוצת אנשים שלהם עילת תביעה דומה דיה לשלו. לא די בכך
30 שהמבקש יצביע על עילת תביעה נגד העוסק, עליו להצביע גם על כך שקבוצה שלמה
31 נפגעה באופן דומה. לעתים, נטל זה אינו פשוט לשאת בו, מפני שהמבקש אינו מודע תמיד
32 לאופן שבו מתנהל העוסק כלפי אחרים, בשל פערי המידע שבינו לבינו."

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בית המשפט העליון אף נדרש בעניין גרסט לנפקות העדר הוכחת קבוצה. כך נקבע בעניין
2 גרסט:
3
4 "ככלל, קשה לדרוש מן העוסק להוכיח שאין קבוצה ושאינן מדיניות. אכן, במצבים כאלו
5 ייגזר דינה של הבקשה – לשבט."
6
7 כלומר, נטל ההוכחה להוכיח קיומה של קבוצה מוטל על המבקשת. שלב הוכחת הקבוצה
8 הוא שלב בקשת האישור. מקום בו לא עמדה המבקשת בנטל ההוכחה, להוכיח קיומה של
9 קבוצה, אין אלא לדחות את בקשת האישור.
10
11 31. על כן, יש לבחון באם המבקשת עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה להוכיח קיומה של
12 קבוצה.
13
14 בניסיון להוכיח קיומה של קבוצה הגישה המבקשת בהסכמת כל המשיבות, את ת"ק 272-
15 12-18 שוורץ נ' סאן ספארק ומת"ק 36936-12-20 ימרה נ' סאן ספארק מרכז הידע בע"מ.
16 מאותן תביעות, לטענת המבקשת, ניתן ללמוד על כך שכל המשיבות שלחו דברי פרסומת
17 בניגוד לדין. עיון באותם הליכים מלמד, כי תובענה אחת הוכרעה על דרך הפשרה ושניה
18 נדחתה.
19
20 על הוכחת קיומה של קבוצה, בין היתר, באמצעות הגשת אסופת תובענות, ראו לדוגמה:
21 ת"א (מחוזי ת"א) 27578-08-15 דהרי נ' טריידינג (נבו, 22.1.2017) (להלן: "עניין דהרי"),
22 שם נקבע כך:
23
24 "פירטתי את האמור כדי לומר כי הגם שהמבקשים צירפו מספר תביעות קטנות שהוגשו
25 נגד המשיבה, אין בכך כדי להרים את הנטל הנדרש להוכחת קיומה של קבוצה המצדיקה
26 אישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה ולהוכחת 'שיטה פסולה' מצד המשיבה דווקא, "יש
27 לצפות ממבקש ומבא כוח מייצג בתובענה ייצוגית שביסודה מחלוקת עובדתית כי יעשו
28 מאמץ להביא מספר רב יחסית של מקרים פרטניים לפני בית המשפט) "ראו ת"צ 9582-
29 05-13 גינר נ' חברת החשמל – ((27.03.16)מה שלא עשו המבקשים בענייננו, כפי
30 שהרחבתי לעיל. בעצם הצגת כתבי תביעה ובעצם הצגת החלטה על דיון בפני אותו מותב
31 במספר תביעות קטנות שעניינן סעיף 30 לחוק התקשורת, ולא פסקי דין שקבעו כך, אין
32 די כדי להוכיח ברמה הנדרשת לאישור תובענה ייצוגית כי המשיבה שלחה מסרונים
33 פרסומיים בלי שקיבלה הסכמת הנמענים לכך למספר רב של אנשים שמקימים יחד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 קבוצה, בעיקר כשהמשיבה שבה וטוענת שלא היא זו ששלחה את המסרונים, הציגה
2 מסמך לתמוך בטענותיה אלה ומנגד לא הביאו המבקשים כל ראיות לסתור את הטענות
3 הללו; רק לציין כי כלל אין באלה להוות 'ראיות מוצקות המעידות כי מדובר במספרים
4 גדולים בהרבה מ-78 מסרונים' כפי שטענו המבקשים בסיכומיהם – כטענה בעלמא"
5
6 המבקשת הגישה את בקשת האישור ולצידה את התובענה הייצוגית יומיים בלבד לאחר
7 שקיבלה את דבר הפרסומת (כך ממש!). אין בבקשת האישור ולו ראשית טענה, לפיה נעשה
8 ניסיון לאיתור קבוצה. אין בניסיון המבקשת להסתמך על ע"א 71871/12 צמח נ' אל על
9 (נבו, 17.8.2014), כדי לסייע לה. כפי שנקבע בעניין גרסט, המאוחר לעניין צמח, העברת נטל
10 ההוכחה על כל משיבים, יוחד למקרים חריגים ומיוחדים. המקרה דן אינו נופל בגדרי
11 החרג.

12
13 על כן, המסקנה היא שהמבקשת לא עמדה בנטל ההוכחה המוטל עליה, להוכיח קיומה של
14 קבוצה.
15

16 32. משלא הוכיחה המבקשת קיומה של קבוצה, היא לא עמדה באחד התנאים המצטברים
17 והנדרשים לשם קבלת בקשת אישור. די בכך כדי לדחות את בקשת האישור. עם זאת, למען
18 הזהירות תתברר גם טענת כל המשיבות לפיה דבר הפרסומת נשלח למבקשת עקב טעות
19 נקודתית. כלומר, המקרה הפרטני אינו מאפיין מדיניות של כל המשיבות.
20

טעות נקודתית:

21
22 33. כזכור, המשיבה 1 טענה, כי בטופס המקוון שנמסר לה הוקלד, בטעות, מספר הטלפון של
23 המבקשת, במקום זה של מי מהורי ר'. המדובר בטעות של ספרה אחת. לתמיכה בטענה זו
24 הגישו, כל המשיבות, את הטופס המקוון האמור, תצהיר של מר עמר, עובד המשיבה 1,
25 המסביר את דבר הטעות, תמליל השיחה של מר עמר עם ר', שם הוא לומד על הטעות וכן
26 עדכון הטלפון הנכון של ד' בטופס המקוון. אולם, עדכון הטלפון הנכון נעשה, בטעות,
27 בעמודת "הערה" במקום בעמודת טלפון. לתמלול צורף תצהיר המתמלל המעיד על נכונותו.
28
29 טענת המבקשת היא שנטל ההוכחה, להוכיח טעות נקודתית במובחן ממדיניות מפרה,
30 מוטל על כל המשיבות. בענייננו, אין צורך להידרש לשאלה על מי מוטל נטל ההוכחה, שכן
31 גם אם זה מוטל על המשיבות, כפי שיובהר להלן, הן עמדו בו במלואו.
32

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 34. תחילה יש להסיר את טענת המבקשת לפיה, מאחר וכל המשיבות נסמכות על תצהירים של
2 בעלי עניין, הן נדרשות, מכוח סעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 (להלן:
3 "פקודת הראיות") לראיית סיוע. סעיף 54 לפקודת הראיות קובע:
4

5 "פסק בית משפט במשפט אזרחי באחד המקרים שלהלן על פי עדות יחידה שאין לה סיוע,
6 והעדויות אינה הודיית בעל דין, יפרט בהחלטתו מה הניע אותו להסתפק בעדות זו; ואלה
7 המקרים:
8

9 (1)...

10 (2) העדות היא של בעל דין או של בן-זוגו, ילדו, הורו, אחיו או אחותו של בעל דין(;

11 (3) העדות היא של אדם המעוניין בתוצאות המשפט לטובת בעל הדין שקרא אותו להעיד;

12 (4)...

13 (5)..."

14 כלומר, סעיף 54 לפקודת הראיות קובע שבמשפט אזרחי, מקום בו קיימת עדות יחידה של
15 בעל עניין, על בית המשפט לנמק מה הניעו להסתפק בעדות זו. דהיינו, בית המשפט לא
16 נדרש לראיית סיוע.
17

18 35. יש לדחות את טענת המבקשת לפיה, כל המשיבות יצרו את הראיות התומכות בטענתן
19 לטעות נקודתית. טענה חמורה כזו, אין להפריח סתם כך בחלל האוויר, ללא ראשית ראיה.
20 טענה, לפיה צד ייצר ראיות היא למעשה טענה מרמה. כאשר המבקשת מייחסת לכל
21 המשיבות מעשה מרמה הנושא גוון של עבירה פלילית, נדרש רף הוכחה בדרגת ביניים שבין
22 זה החל בדין האזרחי וזה החל בדין הפלילי. ראו ע"א 475/81 זיקרי נ' כלל פ"ד מ(4)589.
23 המבקשת לא עמדה ברף הוכחה זה ואף לא עמדה ברף ההוכחה הנדרש בדין האזרחי
24 "הרגיל".
25

26 36. עיון בראיות שהוגשו על ידי כל המשיבות מלמד שאלה עמדו בנטל ההוכחה והוכיחו קיומה
27 של טעות נקודתית. יש לזכור, כי המבקשת ויתרה על חקירת מצהירי כל המשיבות. על כן,
28 נקודת המוצא היא שהאמור בתצהירים אמת הוא. ראו ע"א 9010/08 מרכז רפואי רבין נ'
29 לוביאניקר (נבו, 12.7.2011), שם נקבע כך:
30

31 "כאשר צד, מרצונו ומתוך מודעות לתוצאות מעשהו, מוותר על חקירה נגדית, הדעת נותנת

32 שיש לראותו כמי שאינו משיג על גירסת העד במקום שזו סותרת את גירסתו

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שלו י' קדמי על הראיות (חלק רביעי; תש"ע) 1949; ראו והשוו ע"א 548/78 שון נ' לוי,
2 פ"ד לה; 736, 760 (1) רע"פ 6723/05 באסס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו. דברים אלה
3 מתישבים עם השכל הישר ונסיון החיים".
4
5 37. זאת ועוד, המשיב 3, בשם כל המשיבות מכחיש שימוש במאגרי מידע והפצת מסרונים
6 ללקוחות פוטנציאלים כשיטה. המבקשת, עליה מוטל נטל ההוכחה ונטל הבאת הראיה, לא
7 הרימה את הנטל ולו באופן מזערי ובוודאי שלא ברמת ההוכחה הנדרשת בשיעור של 51%.
8 יש לזכור שהמשיב 3 הצהיר שהמשיבה 1 פועלת באזור השפלה בעוד שהמבקשת מתגוררת
9 בצפון הארץ. כלומר, למשיבה 1 לא היה כל עניין לשלוח למבקשת דבר פרסומת.
10
11 38. נכון הדבר שהמשיבות לא צרפו את הסכמתו המפורשת בכתב של ד' לקבלת דברי פרסומת.
12 אולם, צבר הראיות האחר שהוגש בשפע, בד בבד עם הימנעות המשיבה מחקירת
13 המצהירים מעמיד את תצהיריהם בחזקת אמת.
14
15 39. בסיכומיה הפנתה המבקשת לת"צ 36426-05-21 קרונוברג נ' סלופארק (נבו, 19.3.2023)
16 (להלן: "עניין קרונוברג"). אין הנדון דומה לראיה. בעניין קרונוברג כשלה המשיבה שם
17 להוכיח את תנאי השימוש אצלה. בענייננו, המשיבה 1 אינה טוענת להסכמת המבקשת,
18 אלא לטעות נקודתית.
19
20 40. צבר הראיות שכל המשיבות הגישו המלמד, כי דבר הפרסומת נשלח למבקשת עקב טעות
21 אנוש בהקלדת מספר טלפון של גורם אשר נתן הסכמתו למשלוח דברי פרסומת. כמו כן,
22 עולה מראיות כל המשיבות שלא היה להן כל עניין לשלוח דבר פרסומת למבקשת. מסקנה
23 זו מתבססת לא רק על התצהירים שהוגשו אלא גם על תמלול השיחה שערך מר עמר עם ד'
24 וכן צילום המסך של של פרטי ר, ד ו- מ.
25
26 כל המשיבות הוכיחו, בהציגן את הטופס המקוון, כי כעניין של מדיניות לא נשלח על ידן
27 דבר פרסומת, בלא שעובר לכך ניתנה הסכמה מפורשת ובכתב של מתעניין פוטנציאלי.
28 לעניין זה, ראו את תצהיר המשיב 3.
29
30 המשיב 3 אף הצהיר, כי המשיבות מקיימות כשיטה מערכת ברמת אבטחה גבוהה לניהול

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 מידע. כלומר, כל המשיבות, ובמיוחד המשיב 3, עמדו, לצורך בקשה זו, ברף ההוכחה
2 הנדרש להוכיח כי דברי פרסומת נשלחו רק לאלה שנתנו הסכמתם לכך כדין. ברי שמטעויות
3 אנוש לא ניתן להימנע.

4

5 **האם תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור התובענה?**

6 41. בית המשפט העליון נדרש בעניין גרסט לשאלה, האם מקום בו הוכח קיומה של טעות
7 נקודתית, במובחן ממדיניות מפרה, ניהול תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת
8 לבירור התובענה. כך נקבע בעניין גרסט:

9

10 "בשים לב להבחנה שעליה עמדתי בין מדיניות מפרה לבין טעויות נקודתיות, תמים דעים
11 אני עם בית המשפט המחוזי כי הכלל הוא שאין להתיר ניהול תובענה ייצוגית כאשר
12 התשתית הראייתית מצביעה על כך שמדובר בטעויות נקודתיות גרידא."

13

14 42. כלומר, במקרים של טעות נקודתית, במובחן ממדיניות מפרה, ספק אם הליך של תובענה
15 ייצוגית מתאים לברר זאת. הטעם לכך הוא שכאשר עסקינן בטעות, ייתכן שיש מקום לבחון
16 באופן נקודתי כל מקרה. כך גם יש לבחון את התועלת הכלכלית באכיפת החוק כדי להגיע
17 למצב של אפס תקלות.

18

19 **מעמדם של המשיבה 2 והמשיב 3 בבקשת האישור:**

20 43. לטענת המבקשת בקשת האישור הוגשה גם נגד המשיבה 2 מאחר והיא והמשיבה 1 חולקות
21 אותו בעל מניות יחיד ואותו דירקטור. בשם המשיבה 2 הוגש תצהיר ממנו עולה, כי עיסוקה
22 שונה מזה של המשיבה 1 ולא היא אשר שלחה את דבר הפרסומת למבקשת. כזכור המצהיר
23 לא נחקר.

24

25 על כן, האמור בתצהירי כל המשיבות לעניין הפרדה בין המשיבה 1 למשיבה 2, אמת הוא.
26 התוצאה היא, שאין למבקשת אך עילת תביעה אישית נגד המשיבה 2.

27

28 44. בכל הנוגע למשיב 3, שהוא בעל המניות ובעל התפקיד היחיד אצל המשיבות, טענה
29 המבקשת שבעניינו קמה החזקה הקבועה בסעיף 30א(ח) לחוק התקשורת. על כן, טוענת
30 המבקשת שיש להרים בעניין המשיב 3 את מסך ההתאגדות.

31

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 45. סעיף 30א(ח) לחוק התקשורת מקים חזקה, לפיה דירקטור בתאגיד אשר שלח דבר
2 פרסומת בניגוד להוראות חוק התקשורת, הפר את חובתו לפקח ולמנוע מעשה כאמור, אלא
3 אם עשה כל שניתן על מנת למלא את חובתו.
4
5 במקרה הנדון, הוגש תצהירו של המשיב 3 ובו הוא מפרט את כל המהלכים שביצעו
6 המשיבות כדי למנוע תקלות. ודוקו: אין המדובר באחריות מוחלטת, אלא בחובה לפקח
7 ולעשות כל שניתן. בחובה זו עמד המשיב 3. ראו הפירוט בתצהיר בדבר הפעולות שנעשות
8 לוודא מניעת תקלות. דומה, שמקום בו בני אדם מצויים תקלות תהיינה, גם אם ייעשה כל
9 שניתן למנוע אותן. מה גם שהמבקשת לא ביקשה לחקור אותו על תצהירו ועל כן, המוצהר
10 שם הוא בחזקת אמת.

11

12 המשיב 3, הוכיח בהליך דנן, שעשה כל שנדרש על מנת לקיים את הוראות חוק התקשורת
13 בכל הנוגע למשלוח דברי פרסומת. משכך, גם אם בקשת האישור הייתה מתקבלת היה
14 מקום לדחותה בעניינו שכן המבקשת כשלה להוכיח שקיימת אפשרות סבירה שהתובענה
15 נגדו הייתה מוכרעת לטובת חברי הקבוצה, ככל שהייתה קבוצה.

16

17

התוצאה:

18 46. העולה מהאמור לעיל הוא שהמבקשת לא הוכיחה קיומה של עילה המעוררת שאלות
19 מהותיות ומשותפות של עובדה ומשפט לכלל הקבוצה אשר יש סבירות שהיא תוכרע
20 בתובענה לטובת הקבוצה. כלומר, המבקשת לא הוכיחה קיומה של קבוצה.

21

22 הוכח שמשלוח דבר הפרסומת הוא תוצאה של תקלה נקודתית. על כן, תובענה ייצוגית אינה
23 הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

24

25 משכך, אין צורך להידרש ליתר טענות המבקשת, שכן גם אם אלא תוכרענה בהתאם
26 לטענותיה, לא ניתן לקבל את בקשת האישור.

27

28 47. על כן, דין בקשת האישור – דחייה.

29

30

הוצאות:

31 48. משנדחתה בקשת האישור יש לחייב את המבקשת בהוצאות כל המשיבים. בסוגיה זו לזכור
32 את מטרות ההליך של תובענה ייצוגית ולמנוע מצב לפיו מבקשים יהססו להגיש בקשות
33 אישור שכן יחויבו בהוצאות משמעותיות, ככל שבקשת האישור תדחה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 22851-07-22 עזרא נ' סאן ספארק - מרכז הידע בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1

2 מאידך, יש לזכור שמשיבים בבקשות אישור נושאים בהוצאות משפט כבדות, במיוחד שעה
3 שמוגשת נגדם בקשת אישור לבית המשפט המחוזי בסכומים העולים על 2.5 מיליון ₪.
4 בעניין זה טובים הדברים שנאמרו בע"א 8114/14 מרקיט נ' סונול (נבו, 22.8.2018) (להלן:
5 "ענין מרקיט"). בעניין מרקיט הזהיר בית המשפט העליון מפני תביעות סרק שמטרתן
6 להפעיל לחץ על מנת להגיע להסדר.

7

8 49. כפי שנקבע לעיל, בקשת האישור הוגשה ללא כל ביסוס עובדתי ראשוני לקיומה של קבוצה,
9 תוך הטחת טענות שווא כבדות בדבר ייצור ראיות.

10

11 גם אם המבקשת אינה נדרשת לפנייה מוקדמת עובר להגשת בקשת האישור, חלה עליה
12 חובת תום הלב, לברר את העובדות המהוות בסיס לבקשת האישור. על חובת תום הלב
13 בהליכים משפטיים ראו לעניין זה תקנה 3(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט – 2018,
14 סעיף 61 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג – 1973 וכן ע"א 3496/15 בבפור נ' מרום בע"מ
15 (נבו, 17.1.2017). כפי שעלה מחומר הראיות, בקשת האישור הוגשה ללא כל בחינה
16 מוקדמת.

17

18 באיזון כל האמור מוחלט לחייב את המבקשת בהוצאות כל המשיבים בסך של 25,000 ₪
19 (כולל מע"מ).

20

21

22

23

24

ניתן היום, כ"ב ניסן תשפ"ג, 13 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.

25

איל באומגרט, שופט

26

27

